

Tina de Sant Martí de Minoves o de Llavaneres

Olvan

Ubicació

Comarca: Berguedà
Emplaçament En el turó on hi ha les restes de l'antic poblat i església de Sant Martí de Minoves o de Llavaneres, al costat de llevant.

Coordenades:

Latitud: 42.077615745872
Longitud: 1.8858758842505
UTM Est (X): 407843
UTM Nord (Y): 4658995

Classificació

Número de fitxa 08144 - 195
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Medieval Popular
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Les restes es troben en part cobertes de terra i vegetació, a més, estan afectades per l'erosió.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08143A005000140000BD
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dg., 31/01/2021 - 17:00
Autoria de la darrera revisió: Sara Simon Vilardaga
Data de la darrera revisió: dg., 31/01/2021 - 20:00

Descripció

En el turó rocós i allargat on es troben les restes de l'antic poblat i de l'església de Sant Martí de Minoves o de Llavaneres, es localitzen també les restes d'una tina al costat de llevant, més concretament a la part sud-est i a pocs metres de les restes que s'atribueixen a l'església.

Es tracta d'un conjunt d'estructures negatives excavades a la mateixa roca, en un extrem de la codina per tal d'aprofitar el desnivell de la mateixa i facilitar-ne la construcció. Concretament, s'identifica el rebaix del follador, de planta irregular, tendint a rectangular, amb el canal que connecta amb la tina; aquesta és de planta circular, avui reomplerta de terra. Les mesures de la tina són 1,70 m de diàmetre, una alçada aproximada de 50 cm i una capacitat d'uns 1000 litres aproximadament. Per les característiques que mostra, els germans Ramon i Jaume Corominas Camps (COROMINAS, R.; COROMINAS, J.: 2017, pàg.223) referencien la tina com a tinardó. Al peu del tinardó, hi ha un rebaix on s'observa el forat de la boixa. També s'observen alguns altres forats, encaixos i rebaixos, força erosionats pel pas del temps, com un trencaigües al costat est del tinardó.

El follador correspon a l'espai on s'aixafava el raïm, el most del qual fluïa cap a la tina, en aquest cas, tinardó, del qual es considera que es trascolava a la tina de fermentació, que podria es creu que podria correspondre a la tina o cup situat metres més avall, al peu d'altres restes d'estructures de murs que poden correspondre al poblat.

Al pla de la roca hi ha les estructures negatives excavades corresponents al follador i les dues tines, avui totes reomplertes de terra i vegetació. El follador, on s'aixafava el raïm, es correspon amb una cavitat de plana circular de 1,03 m de diàmetre i de profunditat no calculada, generalment de poca fondària. Aquest es troba situat més o menys centrat entre les dues tines i a pocs centímetres d'ambdues; degué ser emprat per ambdues tines. (COROMINAS, R.; COROMINAS, J.: 2017, pàg. 222-223).

Observacions:

Segons els germans Corominas (COROMINAS, R.; COROMINAS, J.: 2017), referenciats en la bibliografia, es tracta d'un tinardó d'època medieval; les referències i detalls de mesures han estat obtingudes a través de la mateixa font bibliogràfica.

Autoria de les imatges: Sara Simon, 2021.

Història

Els germans Ramon i Jaume Corominas Camps (COROMINAS, R.; COROMINAS, J.: 2017, pàg. 164) exposen que, aquest tipus de vestigis de tines excavades a la roca, es localitzen en una franja geològica de territori molt específica, on trobem un tipus de codines fàcils de buidar i impermeables; de la zona objecte del seu àmbit d'estudi, concretament es situen en una franja que s'estén pel Baix Berguedà fins Navàs, al Bages, i Navès al Solsonès. El tipus de tina amb follador, formada per dos dipòsits a tocar i comunicats, es consideren els tipus més antics d'establiments vinícoles d'aquesta tipologia de tines excavades a la roca. Tot i que la cronologia és incerta, consideren que podria tractar-se d'estructures d'època medieval. Segons apunten, podrien tenir els seus orígens a la baixa edat mitjana, quan també es podria haver generalitzat el seu ús, i fins als segles XV o XVI, període en que es comencen a substituir per tines amb brescat, sense follador. En aquest sentit, en època moderna, del segle XVI al XVIII, es generalitzarien les tines sense follador, les qual en el darrer període l'interior era cobert amb els coneguts cairons ceràmics

amb acabat vidriat.

Bibliografia

-COROMINAS I CAMP, R. i COROMINAS I CAMP, J. (2017): Premses, tines i trulls medievals al Berguedà, nord del Bages i part del Solsonès. Antics testimonis de com es feia el vi a l'edat mitjana. Berga i Manresa: Àmbit de Recerques del Berguedà i Centre d'Estudis del Bages.

